

Årsberetning for Foreningen Norden, lokalafdeling Skjern-Tarm-Videbæk

Beretningen er aflagt ved generalforsamlingen tirsdag den 14. marts 2017 i Skjern vindmølle

Bestyrelsen

Sidste års generalforsamling blev afholdt samme sted mandag den 14. marts 2016

Her blev Søren Nørgaard, Anne Rähr og Emma Egmosse genvalgt, og sammensætningen af bestyrelsen var således uændret. Jørgen Pedersen og Otto Pilgaard blev genvalgt som revisorer.

Ved det senere afholdte konstitueringsmøde byttede to bestyrelsesmedlemmer plads, så Emma Egmosse blev formand, og Søren Nørgaard menigt medlem. Resten forblev uændret med Arne Refslund som næstformand, Anne Rähr som sekretær og Bent Dollerup som kasserer.

I løbet af året har bestyrelsen holdt 5 ordinære møder på skift hos hinanden. Herudover var vi i Medborgerhuset i Ringkøbing til et fællesmøde med Ringkøbingafdelingens bestyrelse, vi var med til et planlægningsmøde sidste forår for Historisk Dyrskue og Midsommerfest på Bundsbæk mølle, og har allerede været det igen for i år. Endelig har vi holdt vores årlige julehygge – denne gang blev det nytårskur hos Karen og Arne Refslund.

Arrangementer i løbet af året

14. marts – Sigrid Undset

Umiddelbart efter generalforsamlingen holdt Torill Kristensen et levende og inspirerende foredrag om den norske forfatter, Sigrid Undsets liv og forfatterskab.

18. marts – Nordisk gæstebud

Det er en aften, vi arrangerer sammen med Ringkøbing afdelingen, hvor vi skiftes til at have hovedansvaret, og denne gang var det vores tur. Vi havde først tænkt at holde det på Dhe, men da det gik op for os, at det så skulle være alkoholfrit, og der samtidig åbnede sig en mulighed for, at værtparret på Westergårds hotel i Videbæk, Hildigun og Bent Gråkjær, ville gå aktivt ind i arrangementet, blev det besluttet at holde det på hotellet. Det var en god beslutning. Det blev en færøsk aften, hvor Hildigun, der selv er færing, stod i spidsen for et overdådigt tag selv bord med færøske specialiteter. Det var også Bent og hende, der sørgede for færøsk musikalsk underholdning. Flertallet af de 90 gæster var ikke-medlemmer, men Søren Nørgaard fortalte om, hvad Nordisk gæstebud er for en størrelse. Vi fik sunget fællessang, og maden blev rystet på plads, da Grethe Bach bød op til færøsk dans.

Helt igennem en stor aften, som også var en fin opfølgning på det færøske tema. I efteråret 2015 havde vi haft fortælleaften om Færøerne.

16. april – Kredsgeneralforsamling

Den blev afholdt hos lokalformand Bodil Porsbjerg i Brande og blev efterfulgt af et spændende besøg i Hindutemplet.

28. maj – Repræsentantskabsmøde

Det foregik på Østergårds hotel i Herning, og 4 fra bestyrelsen var med. Mogens Jensen, som da var forholdsvis ny på landsformandsposten, gjorde det godt, og i det hele taget var det et godt møde.

19. juni – Midsommer på Bundsbæk

Sammen med Ringkøbing afd. fik vi igen pyntet midsommerstang/majstang. Vores stand fik en god placering inde i gården, hvor mange besøgende passerede, og en del deltog i vores lille konkurrence. Et par stykker gav ondt af sig over, at vi følger en svensk tradition. Fremover må vi være bedre forberedt med information om, at det ifølge Nationalmuseet også har været en dansk tradition at rejse majstang, ja enkelte steder lever den faktisk endnu. Rejsningen af stangen og den efterfølgende dans kom desværre til at ligge på et tidspunkt, hvor mange var taget hjem, men det forsøger vi at få ændret fremover.

Vanskeligheden ligger i, at det ikke må falde sammen med kåringerne på det historiske dyrskue, som er hovedattraktionen for dagen. Alt i alt er det dog et godt sted for os at være til stede, og vi skal også være med nu til sommer.

3. oktober – Nordiske minder

Efter succes med den første fortælleaften i efteråret 2015 var det ikke svært at tage beslutning om at gå i gang med at arrangere en mere af samme slags – også i vindmøllen. Denne gang kom det til at handle om Grønland, og vi havde igen to oplægsholdere. Det var Johanne Eriksen, grønlander og bosiddende i Skjern, og Bjarne Højgaard, der har haft en tid i politiet i Grønland. Vi fik et interessant indblik i grønlandsk kultur set indefra og udefra, hvilket gjorde en stor forskel. Aftenens tidsplan røg dog noget af sporet, da Johanne havde forberedt et helt foredrag. Da de begge to var færdige, var vi så fyldt op, at der ikke rigtig blev plads til fortællinger fra de fremmødte. Og det var en skam, for vi vidste, at der var flere, der kunne have fortalt og måske sad og brændte inde med noget. Det var sådan set en succesfuld og indholdsrig aften – og med mange fremmødte, men den kom lidt væk fra det oprindelige koncept. Næste gang må vi prøve at have bedre aftaler med dem, vi indbyder.

14. november – Skumringstime

Det årlige arrangement med højtlesning over hele Norden af en udvalgt bog er en del af Nordisk Biblioteksuge. I år var valgt "Vandets vogter" af finske Emmi Itäranta – en dystopi, der nok kan få læseren til at grue for fremtiden, men også til at skønne lidt ekstra på de ressourcer, vi har – ikke mindst rent drikkevand. Ritta Degn Olesen var en glimrende oplæser, og hun gav os først en grundig introduktion. Tarm bibliotek stod for det praktiske arrangement sammen med Bent og Wivvie.

19. november – Tillidsmandsdag

Den blev holdt i Vejle, og indholdet bar meget præg af to forestående jubilæer: 100 året for Finlands selvstændighed i år 2017 og 100 året for Foreningen Norden i 2019.

6. februar – Vinterkredsmøde

Det blev holdt i Herning, og kredsens havde indbudt landsformand Mogens Jensen. Han fortalte engageret om, hvordan forskellige forhold gør, at nordisk samarbejde i øjeblikket får stigende fokus både på politisk, erhvervs-mæssig og kulturel plan. Han gjorde rede for planerne om at oprette et nordisk møde á la det i Davos. Han gjorde også meget ud af at varme op til foreningens jubilæum i 2019. Der lægges op til, at alle skal have hænderne op af lommen, så der kommer til at foregå noget over hele landet. Det er ikke meningen, at vi selv skal til at løfte større opgaver, end vi normalt synes, vi kan magte. Nej, idéen er, at vi skal få andre med større kræfter til at gøre noget. Mogens Jensen kom med eksempler, og landsstyrelsen er selv gået i forvejen og har lavet aftaler med flere statsinstitutioner.

21. februar - Grønlandsforedrag

Vi tog her den grønlandske tråd op og havde inviteret musiker og folkemusikindsamler Christian Søgaard til at komme og fortælle om den grønlandske musikhistorie. Og man må sige, vi fik et grundigt indblik i en musik, som de fleste af os ellers har et ret overfladisk forhold til – og det var på en meget levende måde. Han fortalte, sang, spillede, dansede og afspillede små lydclip. Hans kontakt med publikum var helt uden filter, og hans engagement fortalte tydeligt, at han har en livslang kærlighed til landet. Anden del af foredraget handlede om de sidste fire årtier, hvor han som musiker selv har været en del af historien. Vi var igen i vindmøllen, der har vist sig at være et godt sted for den mundtlige fortælling.

Betragtninger over foreningens arbejde og planer for den kommende tid

Når man er medlem af Foreningen Norden, støtter man bestræbelserne på et mere overordnet plan på at bevare og styrke det nordiske fællesskab. Det har stor betydning både for vore respektive landes udvikling og placering i verden, men også for opretholdelsen af nabofreden. Der kan jo altid komme en lille kurre på tråden, som nu i forbindelse med grænsekontrollen, men da ved man, at det gælder om at få tingene løst i stedet for at lade dem optræde til konflikt. Den bedste forudsætning for det er, at vi har så meget

samarbejde mellem landene og så stor kendskab til hinanden, at vi er bevidste om, at vi ikke kan undvære hinanden. Vi ser en tendens til, at der er flere, der får øjnene op for det.

Netop det med kendskab til hinanden er måske kernen i det, vi konkret kan arbejde for i lokalafdelingerne. Norden er en guldgrube af gode og interessante møder og oplevelser. Mange ynder at rejse, og det er også svært at blive træt af, men heldigvis er det ikke en forudsætning for at opleve det nordiske. Mange, mange ting kommer til os her, når bare vi er opmærksomme på dem – og på mange forskellige områder og via forskellige kanaler.

I vores lokalafdeling er det ikke så vigtigt, at vi holder flest mulige og størst mulige arrangementer. Vi lægger mere vægt på, at det vi gør har nordisk relevans, og at det giver en levende og direkte kontakt med noget nordisk. Der er så mange ting, man kan tage op: Litteraturen har vi sikkerhed for at få berøring med i hvert fald en gang om året i forbindelse med Nordisk biblioteksuge, men man kan så også udvide med et foredrag, som det vi havde om Sigrid Undset. Vi får også hvert år smagt nordisk mad ved Nordisk gæstebud. Sang og musik og dans møder vi ved flere lejligheder. Den mundtlige fortælling om selvoplevede ting fylder godt. Det kommer især til udtryk ved arrangementet Nordiske Minder, hvor personer med særlig tilknytning til et bestemt land eller landområde fortæller, og hvor resten af de fremmødte kan fortælle videre. Efter at venskabsbysamarbejdet gik i stå, så der tilbage kun er enkelte personlige kontakter, gør vi noget for at få kontakt med herboende mennesker fra de andre lande. Via diasshow er vi sommetider "med på tur" forskellige steder i Norden og får på den måde alle del i den fantastiske natur. Til efteråret skal vi høre om Finland, der fejrer 100 år for landets selvstændighed, så her kommer det historiske også ind i billedet.

Og lidt om andre ting, vi kunne gøre:

Der ligger forslag om at kigge på nordisk design. Der kommer sikkert en idé hen ad vejen.

Egentlige rejser har vi ikke rigtig mod på, men vi kunne måske godt overveje at arrangere udflugter med et relevant indhold. F.eks. kunne vi have lavet en tur til Silkeborg her i foråret, hvor billedkunstnerne Asger Jorn og Edvard Munch mødes. Vi kunne sidste år have kørt til Aalborg for at høre Orkester Norden, det nordiske ungdomssymfoniorkester. Det siger sig selv, at man skal være meget opmærksom på, hvad der sker i fremtiden, hvis man skal kunne nå at få det med i programmet. Men det kunne give nogle gode og inspirerende fællesoplevelser – også for dem, der gerne vil sådan noget, men måske har svært ved selv at komme af sted.

Vi har fået et godt samarbejde i gang med Ringkøbing afdelingen. Det udvider årsprogrammet. Vi mangler bare at få overbevist medlemmerne om, at der ikke er så mange kilometer mellem Skjern og Ringkøbing. Her har vi en opgave. Vi skal også have drøftet, hvad vi kan sætte i gang til 100 års jubilæet i 2019. Der er sikkert noget, vi kan gøre.

Og så kan jeg fortælle, at vi her fra Skjern bidrager til udbredelsen af Nordika, vores nordiske hymne med tekst af Kim Leine og musik af Sunnleif Rasmussen fra Færøerne. I september rejser vi med vores kor til netop Færøerne og skal der synge sangen sammen med kirkekoret fra Klaksvík.

Afsluttende bemærkninger

Med hensyn til medlemstallet kan jeg sige, at vi har haft en lille fremgang, så det nu ligger på 66 medlemmer.

Til sidst vil jeg sige tak til bestyrelsen for et godt samarbejde. Tak til revisorerne for jeres indsats. Og sidst men ikke mindst tak til alle jer medlemmer, som vi jo slet ikke kan undvære.

Emma Egmosé, formand